

Universität Karlsruhe (TH) – Fakultät für Informatik

Institut für Logik, Komplexität und Deduktionssysteme (ILKD)

Lehrstuhl Prof. Dr. A. Waibel

PRESSESPIEGEL

Diari de Barcelona

<http://www.diaridebarcelona.com/afons03.htm>

Juli 2004

Öffentlichkeitsarbeit

Margit Rödder

Universität Karlsruhe

Interactive Systems Labs

Am Fasanengarten 5

76131 Karlsruhe

Fon: (07 21) 6 08-6385

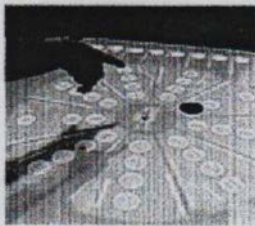
Fax: (07 21) 60 77 21

E-Mail: roedder@ira.uka.de

<http://isl.ira.uka.de/>

La fi dels traductors i intèrprets?

Després de veure alguns enginys que permeten superar tot un seguit de barreres lingüístiques quan es viatja a un país del qual es desconeix l'idioma, com ara reservar una habitació d'un hotel o traduir un cartell, un es pregunta si els professionals de la traducció simultània seran necessaris en el futur. Segurament sí, perquè la velocitat de traducció d'aquests aparells, bàsicament ordinadors portàtils i PDA, és limitada i perquè hi ha la tendència a creure que on hi hagi el cervell humà, que s'aparti la tecnologia. No obstant això, i tal com va precisar el professor de la Universitat de Karlsruhe (Alemanya), Alex Waibel, "es tracta de prototips", dissenys experimentals que possiblement serien anàlegs als de les primeres calculadores. Aquests estris s'han incorporat a la vida diària, així que la pregunta gairebé obligada és: Algú recorda com es fa manualment una arrel quadrada?

Imatge de l'escriptori digital del sistema FAME

En el marc del Dia de les Tecnologies del Llenguatge, que va celebrar-se divendres, i com a prolegomen de la reunió anual de l'Associació de Lingüística Computacional, que té lloc del 21 al 26 de juliol sota el lema "Comunicació i llenguatge en l'era digital", el Fòrum va ser l'escenari per a la presentació d'aquests prototips. Entre els diferents projectes, que s'han realitzat amb la col·laboració d'empreses, institucions i universitats nord-americanes, xineses i europees, entre les quals hi ha la Universitat Politècnica de Catalunya, destaca especialment el denominat 'Olimpiada digital'. Es tracta d'un sistema desenvolupat amb l'objectiu de permetre una comunicació ràpida i amb alts nivells d'eficiència durant els Jocs Olímpics de Pequín, que tindran lloc el 2008. Així, mitjançant un ordinador portàtil o un assistent personal digital (PDA, de les sigles en anglès), es pot traduir una conversa del castellà al xinès i viceversa, permetent als visitants de la capital xinesa dur a terme accions quotidianes, com ara comunicar-se amb el personal de l'hotel on s'allotgen, i no tant quotidianes, com per exemple visitar un metge si es té

Lieferanschrift

Universität Karlsruhe (TH), Interactive Systems Labs, Lehrstuhl Prof. Dr. A. Waibel

Am Fasanengarten 5, 76131 Karlsruhe, Geb. 50.34 Neubau Informatik, Raum 218

Sekretariat

Tel.: +49-(0)7 21 6 08-6385, Fax: (07 21) 60 77 21, e-Mail: roedder@ira.uka.de, Net: <http://ist.ira.uka.de/>

algun contratemps sanitari. No obstant això, la comunicació verbal pot no ser l'única barrera idiomàtica quan es visita un país estranger. Per aquest motiu, també s'està desenvolupant un PDA, amb càmera digital incorporada, que possibilita la traducció del llenguatge escrit tant dels rètols com d'un diari o de la carta d'un restaurant. A tall d'exemple, la noia que va fer la demostració d'aquest sistema va traduir el missatge d'un cartell amb quatre símbols en xinès que indicaven que el pas per aquella zona estava prohibit als turistes. El missatge podia ser obvi per a qualsevol turista xinès, però no gens per als visitants que desconeixen aquesta llengua mil·lenària.

Un altre dels projectes presentats va ser el programa FAME (Facilitating Agents in Multicultural Exchange) de la Comissió Europea. Funciona mitjançant un escriptori digital en forma de taula que proporciona accés a tota la informació audiovisual d'una reunió enregistrada mitjançant una xarxa de càmeres intel·ligent. En aquest cas, l'experiment, que es feia per primer cop, va consistir a enregistrar tot un seminari de la Universitat Menéndez Pelayo de Barcelona, precisament el dedicat a les tecnologies de la parla, que fa cinc anys que se celebra. El resultat és força impressionant, ja que FAME permet localitzar temes concrets que s'han tractat al seminari, ja sigui emprant la veu o manipulant objectes físics, de manera que l'usuari no ha de revisar totes les gravacions fins a trobar el fragment concret que li interessa. "És un sistema de gestió de conferències", va remarcar l'especialista alemany, que permet localitzar fàcilment el que es busca en immenses bases de dades i que pot funcionar en múltiples idiomes. A més, el FAME també proporciona informació addicional, com ara el resum de les ponències, el currículum dels conferenciants i el programa general de l'esdeveniment.

Alex Waibel

L'alcalde Joan Clos, durant la demostració

Segons el professor de la Universitat de Karlsruhe i del Carnegie Mellon dels Estats Units, per desenvolupar aquests sistemes ha calgut el treball conjunt i intens d'experts en lingüística, en biologia i en informàtica durant tres anys, per la qual cosa s'ha comptat amb un pressupost de set milions d'euros que han aportat els diferents organismes i empreses participants. L'objectiu és, en opinió de Waibel, reduir les "interferències de la comunicació humana per facilitar-la", alhora que també es potencia la productivitat, ja que les persones serien més hàbils per treballar en diversos idiomes. L'especialista en tecnologies de la llengua va indicar que els aparells encara no estan perfeccionats, "són prototips, però donen una idea del que ens podem trobar en el futur". Per la seva banda, l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, que va assistir a la demostració, va afirmar que aquest àmbit de la recerca tecnològica "pretén contribuir a la convivència de les persones", ja que afavoreix l'enteniment entre ciutadans de diferents cultures. Per aquest motiu, Clos considera que es tracta d'una de les branques de la ciència més rellevants del nou segle i que pot oferir resultats sorprenents, ja que per avançar en el procés de desenvolupament d'aquestes tecnologies cal també anar comprenent alguns dels secrets del llenguatge i de la consciència humanes. En definitiva, és possible que la professió de traductor no acabi fagocitada per aquesta tecnologia, però potser sí que suposi la fi de les acadèmies i dels estudis d'idiomes. ¿Qui vol repassar per enèsima vegada els verbs irregulars en anglès si un senzill PDA et permet entendre gairebé tot el que necessites quan estàs de viatge?

Bru Papell

- 42a Reunió Anual de l'Associació de Lingüística Computacional
- Laboratori de Sistemes Interactius (Universitat de Karlsruhe i Carnegie Mellon)
- Projecte FAME
- Projecte Digital Olympics
- Centre de Tecnologies i Aplicacions del Llenguatge i la Parla (UPC)
- Portal europeu de les tecnologies del llenguatge humà